

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De s[an]cto Georgio martyre. Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. de sc̄to Georgio

plurimi aut̄ stellaz sūg corp⁹ ei⁹ se vidisse
narrabāt. Hec sunt testimonia sanctitatis
eis. p̄s. Testimonia tua credibilia facta s̄t
nimis. Sic itaq; appetat qm̄ b̄tus Am̄
brōsus recte dicas sal terre qm̄ sue scribat;
ex̄plo sp̄ualez indidit sapore p̄tiosis op̄is
bus et correctiōis vīgorē malicioſos et in/
duratos momordit; atq; fideles a corrū/
ptione erroris et fetore infidelitar; pierua/
uit. Hūc itaq; tantū patronū adēam; vt
meritis ei⁹ et p̄cibus sic sale sapie p̄diri va/
leamus: q̄ cū eo tandem ad celeste regnū p̄/
tingere mereamur. Amen.

De sc̄to Georgio martyre. Sermo.

Dñe te i me

Et ego in vobis Ioan. xv.
Dirada nři redrept̄z be/
nignitas atz dulcedo inessabil nobiscū ee/
deleterat. Prover. viii. Delicie mee ee cū
filis boim. Ido nos dulciter hortat: nos
amorose inuitat di. Danete in me et ego
in vobis Dānsio qd̄z ista fit p̄ charitate
.j. Jo. iiiij. Qui manet in charitate in dō
manet et dē in eo. Ido quenātē sublīḡt
dñs in euāgeliō: Danete in dilectōe mea
Dānsit q̄ b̄tus georgi⁹ in deo et dē in eo
qm̄ pfecta charitatē hūt: qd̄ p̄t qm̄ ad/
uersa hui⁹ mūdi et corpis tormenta nullas
tenus timuit. j. Joā. iiiij. Timor nō est in
charitate sed pfecta charitas foras mit/
tit timore. Sunt itaq; p̄siderāde tres cōdi/
ciones nobilissime hui⁹ charitat̄z p̄ q̄s mā/
lit in deo georgi⁹ et dē in eo.

Prima est puritas charitat̄z laudabilis.
Sc̄da puritat̄z firmitas invicibilis.
Tertia est firmat̄z acceptabilitas mi/
rabilis.

Rūma igif̄ e charitat̄z puritas r̄c.
P̄ ipsa q̄ppe charitas est q̄ facit aie/
puritate. q̄ ut d̄ Prover. x. Uni/
uersa delicia op̄t charitas. Et Raban⁹ i/
qd̄a ser. Charitas est ignis mente purifi/
cans a sordib⁹ vicioz. Fecit aut̄ charitas
Geor. purissimū: q̄ fecit p̄tis reſcidere
radices oīz vicioz. Uniuersali qd̄ amor
sui iordinat̄ est radix oīm vicioz: q̄ sic
dicit Tho. j. q. lxxvij. ar. iij. Dis actus
p̄cipi p̄cedit et aliq; iordinato appetitu alic⁹
rgalis boi⁹: q̄ at aliq; appetat aliq; t̄gale

bonū puenit ex hoc q̄ inordinate amat̄ et
ipm. Iō d̄ Aug. xiiij. de cui. dei. q̄ amo;
sui vīz ad p̄ceptū dei facit ciuitate baby/
lonis. Est aut̄ amor iste triplex fm̄ triaq;
diligunt̄ a mūdānū q̄z dilectio charitati
dei repugnat. Unū j. Iō. iiij. Politediligez
remundū neq; ea q̄ in mundo sunt. Siq;
em̄ diligēt mundū nō est charitas p̄is in
eo qm̄ d̄ qd̄ est in mūdo 2cupia carnis ē
et 2cupia oīzoyz et supbia vite q̄ nō est
deo sed ex mūdo est. Hec ibi. In hoc ist
apparuit vera charitas b̄ti geo. q̄ p̄mis
simū ei fecit: q̄ d̄z iordinati amorez chal/
ritati p̄trariū p̄sū abiecit. Est at vīz
ex dīc̄z b̄ti Joānis b̄mōi amor triplex
triā que sunt in mundo.

Prim⁹ est diuitiaz cupiditas.
Sc̄ds est delitiaz carnalitas.
Terti⁹ est bonoz ambitionis.

Id̄im⁹ est diuitiaz cu/
piditas q̄ radix ē oīm maloy. vt d̄ op̄s
.j. Tim. vij. Hanc abiecit p̄ p̄ceptū q̄z vī/
tilitaz. Nā h̄z orīud⁹ ester ex nobis p̄s
p̄a capadoci: oīa nři terrena p̄ter dēto
teplit. Lū etiā serpēt̄ seu draconē occidi/
set in ciuitate silena: rex cui⁹ filia liberat̄
rat infinitā sibi obtulit pecunia: h̄z eī oīno
respuit et dari paup̄ib⁹ p̄cepit. Phil. iii.
Qia arbitrat̄ su vt ster. vt cb̄z lucifac̄

Sc̄ds ē delitiaz carna/
litas. Gal. v. Laro 2cu. aduer. sp̄m. et Ro/
ma. viij. P̄iudētia carnis mōris ē. Hacē
fecit p̄ tolerāt̄ et amorez corporal alpitatis.
Nā volūtarie se obtulit ad tormenta i co/
pore suo p̄ferēcia. Lū cī impānib⁹ vīsile
ciano et maximā sub p̄sile daciano rata
ebūanoz p̄secutio facta ē vt infra vīu mē/
sem. xvij. milia coronarent martyrio. T̄bi
inter tot tormentoz grā mīla deficiebat et
idolis imolabāt. Qd̄ vides geo. r̄act⁹ vo/
lore cordis intrīsc̄o oīa q̄ h̄cbar disp̄st. mū/
litātē hītuz abiecit chīanoz hītuz indu/
tus i mediū p̄siles exclamauit. Qd̄ vīz ḡ
tū demōia r̄c. Atēdebat vīc illō qd̄ p̄
p̄t saluator. Lū. xij. Dico vēb amic⁹ mē/
ne terrenā ab his q̄ occidit corp⁹: et p̄f
nō habēt ampl⁹ qd̄ faciat r̄c.

Terti⁹ amor iordinat̄
q̄ est radix vicioz et honorz ambitionis.
Ber. sup̄ ps. Qui bitat. Ambitio subile

malū: secretū vir⁹: pestis occulta: vols ar⁹
tis: m̄ hypocrisis: luoris parēs: vicioz
ongor: virtutū erugo: tinea scitatis: exce⁹
critis cor: diu⁹. Quātos hec pestis nequit
supplātārōs turpiter deicit: vt ceteri ḡq
(ḡ latine occult⁹ effosso) subīta expaues
sceret ad ruinā: qntos trudi feci i tenebris
expiores. hec ille. Hāc i ḡ oīno abdicavit
d̄m̄ Georgi⁹ p. profundū hūilitatis: spales
p̄lus honorēs cōtenēdo sc̄ies ibi aīaz lai
teregicū. Ber. fer. de alce. Quid yobis
vbi tanta difficultas est i rāgrauis piclīn:
Pātis ambitio angelū p̄tare p̄uavit an/
gelica: sciēti appetit⁹ boiem imortalita/
tis glia spolauit. Hec ille. Sic itaq; p̄t;
qñ vera dei charitas georgi⁹ seruauit pu
rissimū: q; feci eū oīno st̄enera mūdū: mūdū
dū inq; q; nō mūdar sed polluit. Juxta il⁹
lud. Hūdus nō mūdar sed totū polluit.
q; qui manet in mūdo: quō mundus erit:
Hūs ro georgi⁹ nō in mūdo. i. in amo/
remūdi sed in deo māsi. Juxta verba the
matis. Panete z̄.

Nō nobilis d̄ctio seu dignitas
e. ch. Itatius illi⁹ p̄ quā georgi⁹ mā/
sit in ch̄o est puritas firmitas in/
vincibilis. Lan. vi. Fortis ē vt mōrs dilec/
tio. Nullaten⁹ ei potuit būs geor⁹ supari
Primo nec blādis p̄missionib⁹.
S̄c̄do nec algis terror ib⁹.

Tertio nec tormentoz infiſtionsib⁹.

Primo dico q̄ supari
nō potuit blandis p̄missionib⁹. Logitauit
enī p̄les post alq̄ formēta eū emollire bla/
dicas p̄mittēs ei magnos honores si dīs
sacrificare veller. Sicut de Bern. in ep̄la
ad sophiā virginē. Fallax mōi glia digne
repuit: flos feni est: vapor ad modicū pa/
rēs. Ipse enī q̄liscūq; stat⁹: nōne pl⁹ ampe/
tatis q̄ locūditat̄ habet. Hec ille.

**S̄c̄do dico q̄ nec supa/
ri potuit duris terrorib⁹ seu p̄missionib⁹
Dat. vii. Generū flūna: z flauerū vēti
er irruerūt in domū illāz nō cecidit: funda/
ta enī erat sup̄ firmā perrā.**

**Tertio dico q̄ nec supe/
rari potuit tormentoz infiſtionsib⁹: amo p̄t/
te charitat̄: oīa supauit tormenta. Uli po/
eta. Dia vicit amo. Et. j. Lop. xiiij. Liba⁹**

ritas oīa suffert. oīa sustier. Sustinuit at
b. georgi⁹ pl̄ma formēta app̄t amoē ch̄i.
Dixio nāq̄ iussit eū p̄les iū eculeo susp̄
dit mēbratum corp⁹ eī yngul ferreis la/
niari. S̄c̄do vulnera eī Africari salēm fa/
ces ad eī platera apponti Tertio in carcere
recludi. Quarto ad p̄sidiis imperiū: male⁹
ficus qdā venenū yno miscut: z b̄to geor/
gio sumenduz porrexit. Quito sequēti die
iussit p̄les georgi⁹ poni in rota/ gladijs
bisacutis vndiq̄ circulepta. Sz statim ro/
ta frangit̄ georgius penit⁹ illelus iuenit
Serto irat⁹ p̄les iussit eū in sartaginē ple/
nā liqfacto plūbo p̄yct: q̄ factō signo crū/
cis in eā intravit̄: p̄tute dei cepit i ea q̄st
in bat̄eo refoueri. Tādē georgi⁹ rācrude
lē accepit siniam videlz ut p̄ totā ciuitatez
trahere: z postmodoc capite puniret. Qd̄
et ita factū est. In his itaq; oīb⁹ p̄tās et
deo fideli⁹ sp̄ pleuerauit georgi⁹. Apo. ij.
Eto fideli⁹ vīc̄ ad mortē z dabo tibi coro/
nā vite. Et. y. Tim. ij. Labora sic bonus
miles christi ielu

Eritis nob̄l̄ d̄ctio charitatis ip̄i⁹
p̄ quā i ch̄o mālit georgi⁹ z ch̄is
eo ē firmitas accepitabilitas mi/
rab̄: q̄a videlz mltā mirabilia feci dīs ut
onderet firmitate charitar̄: eī sibi ē gra/
tā acceptā. P̄s. Mirabil̄d̄e⁹ in scis suis
Precipue at feci dīs p̄ b. georgio mira/
bilis tripliciter

Primo in solatioz ministratiōne,
S̄c̄do in tormentoz mitigatione.
Tertio in aduersarioz punitione.

Primo in auxilioz mini/
stratione. P̄s. Auxiliū meū a dīo z̄. Sin/
gulare q̄pē solatiū auxiliū sibi datū ē in
draconis infectiōe in cīrate silena. Vide
legēdā: q̄ etiū nūheret int̄ apocryphas scri/
pturas: tñ ve dīc Ansel. ad incētuū amors
z deuotōis hac n̄ iutile arbitror: uti opio/
ne/ remora oī affirmandi temeritate. Itē
singlare sibi auxiliū atq̄ solatiū datū ē eū
ip̄i in carcere exfīt̄ apparuit ch̄is d̄ nocte
eū multo lūnī alloques eū p̄bis melliflu⁹
is ex q̄b̄ sic s̄forat̄ est yr. p̄ nibilo duce⁹
ret cruciatu⁹. Sapie. x. In vinculis non
dereliquit eū: z descendit cū illo insouē.
Itē singlare solatiū sibi datū ē cū in fine
ip̄i orāti ut q̄līq̄ eī ip̄loret auxiliū/ peti
z i om̄is sue salutare p̄sequeret effectu. dīs

Bb

Ser. De scto Marco

na ad eum vox venit q̄ sic fieret ut oravit.

Ps. Ocl̄ dñi sup iust. et au. ei⁹ ad p̄. eo. p̄.

Sed oī tornētoꝝ mitiga-
tioꝝ. Nā venenū q̄ sibi datus est factō su-
gno crucis sumpsit et nihil eū lexit. M̄ ar.
vl. S̄mōrīſeꝝ qd̄ biberit nō eis nocebit
Quo ylso magus illa q̄ venenū parauerat
ad pedes ei⁹ cecidit et se ch̄ianū fieri po-
stulauit; quem mox iudez decollari fecit.
Ite īā dictū est sup quō illeſus pm̄ist in
rota et in sartagine. Ps. Lū ip̄o sum in tri-
bulatione eripiā eum

Tertio in aduersarioꝝ
punitiōe. Ps. Vult̄ dñi sup patiētes ma-
la ut p̄dat de terra mēritā eoz. Ut cum
semel duc̄t fuisseſt georgi⁹ ad tēplū idolo-
ri ut sacrificaret; ad p̄ces eī ignis de ce-
lod esēdēs/tēplū cū dñb et sacerdotib⁹ co-
grauit; terraq; se aperies oēs eoz reli-
q;as deglutiuit. Hic exclamat Amb. in p̄-
fatiōe di. Georgi⁹ fideliſſim⁹ miles ch̄ii
vñ ch̄ianitar; p̄fessio ſtētio tegeret ſolus
inter ch̄i colas intrepid⁹ dei filiū est p̄fes-
ſus; cui et rāta fidei p̄tātā ḡra diuina p̄cē-
ſit ut et tyranice p̄tatis p̄cepta p̄tēneret et
innūterabilū oino formidaret tormenta pe-
nāz. O felix et inclīt̄ dñi p̄liator quē non
ſolū tp̄alis regni blanda nō p̄suauit, p̄mis-
ſio; sed p̄ſecutor deluso ſimulacrop̄ elius
p̄tēta in abysmū deiecit. Hic Ambio.
Hec aut̄ vides alexātria ypo; p̄ſidis ad
ſi le p̄ueria eſt; quaz iuſt̄ples p̄ capillos
ſi ſpedi et flagellis durissime cedi; ſicq; o/
i uis ad dñm emiſit ſp̄m. Hic Amb. in p̄-
fatiōne. Ob hoc gentili regina p̄ſay cru-
deli a viro dictata ſuia nōdū baptiſmi gra-
tiā p̄fecuta glōe paſſiōis meruit palma
Ut nec dubitare poſſim⁹ q̄ roſea p̄fusa
ſanguis ynda reſeratas poli ſanuas ingre-
di meruit; regnūq; poſſidere celop̄. Hic
Amb. Itē cū dacian⁹ de loco in q̄ decolla-
tus eſt b. georgi⁹ ad palariū rediret; ignis
de celo deſcedit et eū cū ſuis miſtris ſum-
p̄it. Ps. Qm̄ q̄ malignā exterminabūf.
E dicit̄ itaq; p̄t̄ glōiſi georgi⁹ charitas
q̄ quā in ch̄io et in eo ch̄i s̄ malit. Qrem⁹
iḡt̄ ut ei⁹ merit̄ eādē a dño charitatē cō-
ſequim̄ q̄ tande guenire mereamur ad co-
ronā vite quam reprobuit deus diligen-
tibus ſe. Amen.

De bō Marco euāgelista Sermo

Q ui manet i

me et ego in eo biſerſ fructū
multū. Jo. xv. Ferre quidē
poſſim⁹ fructū ſed de ip̄e eſt q̄ fructū illū
opatur in nob̄. Jo. dt dñs Joa. xv. Sine
me nihil potest; facere. Et Ea. xxvi. Dia
op̄a n̄a op̄at es dñs. Et Phl. v. D̄o
in nob̄ op̄as velle et pſicere. Null̄ igitur
bonoꝝ opeꝝ fructū aſſere p̄t niſi p̄ chari-
tate maneat in dño et dñs in eo. Jo. bñ dñ
dñs: Qui manet in me et ego in eo: biſerſ
fructū multū. Ut idē dt: Sicut palmes
nō pot̄ facere fructū a ſemētō niſi ma-
rit in vite: ſic nec vos niſi in me maſerit;
Et ſubdit: Ego ſum vītis: vos palmes,
Qui manet in me rē. Brūs itaq; maro
q̄ māſt̄ in dño p̄ charitatē veriſimilē do-
min⁹ in eo ſec̄ mīlū fructū. Et p̄cipue tri-
plicem⁹.

Prīm⁹ eſt fructū doctrinal sapientie.

Scđs eſt fructū virtual excellētie.

Terti⁹ eſt fructū victorial patiētie.

D̄rim⁹ iḡt̄ eſt fructū doctrinalis
p̄tētie. P̄ ouer. iij. Brūs bō q̄ in
uent sapiam et q̄ affluſi prudētia:
melior eſt adq̄ſitio eius negociatōe aut̄
argēti p̄mi et puriſſimi fructū ei⁹. Hec ibi
Atrulit aut̄ brūs mare p̄cipue triplicem⁹
ſapientie fructū.

Prīm⁹ eſt fructū euāgelice deſcriptōis

Scđs eſt fructū autētice p̄diciatiōis

Terti⁹ eſt fructū mīſifice exēplatiōis

Priu attulit fructū enā
gelice deſcriptōis. Et iſte fructū ſp̄ mīlū
plicabit vīc̄ in finē mīdi. p̄ q̄mo p̄ euāgelē
lū ſuū inſtructi fideles fructū boni op̄is
aſſerūt. Hierc. xvii. Nō deliner aliquid face
re fructū. Beat⁹ vīc̄ mare ſecūt̄ pet̄
(a q̄ baptiſmuſ ſuſcep̄) vīc̄ rhomā anno
dñi. xl. rogar̄ a fratrib⁹ ſc̄p̄t̄ euāgelū gre-
cis litteris et ſermone greco put̄ a petro re-
ferēt̄ audierat et ch̄o inſpirate diſicerat
Hiero. Lōueniens em̄ fuit q̄ ille q̄ diſci-
pulus erat ei⁹ q̄ caput eſt ap̄loꝝ ſcriberet
euāgelium rome q̄ caput eſt oīm ciuitatē
et in lingua greca q̄ tūc̄ erat caput oīm lin-
guarū. Tertis aut̄ p̄cipualis resurreciois